

Vlaanderen
is veilig en rechtvaardig

Themacollege “De Vlaamse Justitie en Handhaving”

Wil jij meer weten over

... de rol van Vlaanderen in de begeleiding van **daders én slachtoffers**?

... de samenwerking tussen (Vlaamse) **justitie en welzijn**?

... **bestuurlijke handhaving** en **bestuursrecht** in Vlaanderen?

... de nood aan **innovatie** voor een meer toekomstbestendige justitie?

Schrijf je dan nu in voor deze unieke, multidisciplinaire opleiding!

AGENTSCHAP
JUSTITIE &
HANDHAVING

**Universiteit
Antwerpen**

WAAROM DEZE OPLEIDING?

Wanneer we over ‘**justitie**’ en ‘**handhaving**’ spreken, denken we vaak eerst aan de federale bevoegdheden, zoals de hoven en rechtbanken, de gevangenissen en de politie. Maar wist je dat ook de gemeenschappen zeker sinds de zesde staatshervorming bevoegd zijn voor onderdelen van justitie en handhaving? Sinds enkele jaren heeft Vlaanderen zelfs een eigen minister van Justitie.

Zo zijn de gemeenschappen verantwoordelijk voor het grootste deel van de **strafuitvoering**: dagelijks worden er ongeveer 25.000 daders met een gemeenschapsgerichte straf opgevolgd door Vlaamse justitiehuizen. Dat is meer dan dubbel zoveel als het totaal aantal gedetineerden in de Belgische gevangenissen. Ook **slachtofferonthaal** is een Vlaamse bevoegdheid, met meer dan 10.000 nieuwe dossiers ieder jaar. Verder speelt Vlaanderen een steeds grotere rol in de opsporing en sanctionering van ‘Vlaamse misdrijven’, zoals bouw- en milieuovertredingen, via de **bestuurlijke handhaving**. Vlaanderen heeft ook **eigen rechters**, die zetelen in de bestuursrechtscolleges, vergelijkbaar met de Raad van State. Tot slot beschikt Vlaanderen eveneens over een eigen **Mensenrechteninstituut** met een gespecialiseerde, buitengerechtelijke **geschillenkamer** die discriminatieklachten kan beoordelen.

In dit opleidingsonderdeel wordt een **unieke, multidisciplinaire blik** geworpen op de ‘Vlaamse Justitie en Handhaving’. Centraal staat (de nood aan) **innovatie** binnen justitie en handhaving. In diverse gastcolleges komen experts uit de praktijk aan het woord, afgewisseld met academische sprekers. Niet alleen komen de juridische aspecten van deze bevoegdheden aan bod, maar er wordt ook uitgebreid stilgestaan bij verschillende **maatschappelijke uitdagingen**.

PLAATS IN HET ONDERWIJSAANBOD

- ▶ Academiejaar 2025 – 2026 (tweede semester)
- ▶ Master in de rechten
- ▶ Keuzevak (3 studiepunten)
- ▶ Dit opleidingsonderdeel is toegankelijk voor externe deelnemers

PROGRAMMA

WEEK 1 Een schets van de Vlaamse Justitie en Handhaving en de rode draad van het opleidingsonderdeel

DEEL I: OPTIMUM REMEDIUM IN STRAFUITVOERING – OP NAAR EEN AANPAK DIE ÉCHT WERKT

WEEK 2 Worden ‘alternatieve’ straffen de norm? Voorstelling en analyse in het licht van het nieuw strafwetboek

WEEK 3 Een blik in de ‘black box’ van strafuitvoering”: wat weten we over de effectiviteit van straffen, alternatieve sancties en maatregelen?

WEEK 4 (Bijna) alle gevangenen en geïnterneerden komen ooit vrij - de toekomst van de vrijheidsbenemende straffen

WEEK 5 Reclassering en elektronisch toezicht: een blik achter de schermen en innoverende initiatieven

DEEL II: HET SNIJVLAK TUSSEN DE VLAAMSE JUSTITIE EN WELZIJN

WEEK 6 Multidisciplinaire samenwerking in de strijd tegen intrafamiliaal geweld

WEEK 7 Het slachtoffer centraal - van een gefragmenteerd en reactief slachtofferbeleid naar een geïntegreerd aanbod voor alle slachtoffers

WEEK 8 Een scherpe blik op het jeugddelinquentierecht: hoe houdt Vlaanderen zijn jongeren op het juiste pad?

DEEL III: RECHTSPRAAK EN HANDHAVING IN VLAANDEREN - ONBEKEND MAAR NIET ONBEMIND?

WEEK 9 Bestuurlijke handhaving als alternatief voor het strafrecht – een sterkere impact via stroomlijning van de regels, artificiële intelligentie en digitale infodeling

WEEK 10 Ook Vlaanderen heeft (bestuurs)-rechters?! Het toenemende belang van de Vlaamse bestuursrechtspraak

WEEK 11 Het Vlaams Mensenrechteninstituut - van de uitstap naar de opstap?

DEEL IV: EEN BLIK OP DE TOEKOMST VAN DE VLAAMSE JUSTITIE EN HANDHAVING

WEEK 12 Een kritische analyse van de bevoegdheidsverdeling in justitie en handhaving – herfederalisering, defederalisering of toch maar status quo.

Discussiecollege & de Vlaamse Minister van Justitie aan het woord (onder voorbehoud).

OPLEIDINGSVERANTWOORDELIJKEN

BOB VAN DEN BROECK is sinds 2022 administrateur-generaal van het Agentschap Justitie en Handhaving. Hij startte zijn carrière aan de Universiteit Antwerpen, waarna zijn interesse in het integratiedebat hem leidde naar de integratiedienst van de stad Antwerpen. Nadien werkte hij op diverse kabinetten en was kabinetschef bij Zuhal Demir, zowel in de federale als in de Vlaamse Regering. In de tussentijd heeft hij voor het Vlaams Agentschap Integratie en Inburgering gewerkt, waarvan een tijd als waarnemend algemeen directeur. Daarnaast is hij regeringscommissaris bij de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO).

JOSEPHINE DE JAEGERE werkt sinds april 2024 in de afdeling Beleid bij het Agentschap Justitie en Handhaving. Daarnaast is ze ook professor aan de faculteit Sociale Wetenschappen van de Universiteit van Antwerpen, waar ze de eerstejaars de basisbeginselen

van het recht bijbrengt. Na het behalen van haar doctoraat, werd ze adviseur op het (federale) kabinet van Justitie onder Minister Koen Geens. Tussen deze kabinetservaring en haar start bij het agentschap, werkte ze ook enkele jaren aan de oprichting van het Vlaams Mensenrechteninstituut.

JONATHAN BERNAERTS studeerde Rechten aan UAntwerpen en Universit  Toulouse Capitole 1. Hij behaalde het European Master Degree in Human Rights and Democratization (EUIC). Bernaerts promoveerde in 2020 met een dubbeldoctoraat aan UAntwerpen en de Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg, in samenwerking met het MPI for Social Anthropology, departement Law & Anthropology. Daarna was hij actief als postdoctoraal onderzoeker aan de KU Leuven en als gastprofessor aan de UAntwerpen. Hij is thans onderzoeksprofessor Rechtshandhaving.

CONTACT

Coördinator **Prof. dr. Josephine De Jaegere**

✉ josephine.dejaegere@uantwerpen.be

Prof. Bob Van den Broeck

✉ bob.vandenbroeck@uantwerpen.be

Prof. dr. Jonathan Bernaerts

✉ jonathan.bernaerts@uantwerpen.be